

جایگاه بانک تعیین شده در عرصه اعتبارات اسنادی

مجتبی زاهدیان^۱، جواد جعفری^۲

۱- استادیار حقوق خصوصی، دانشگاه آزاداسلانی واحد مشهد

۲- دانشجوی دوره دکتری حقوق خصوصی، دانشگاه آزاداسلامی واحد مشهد

چکیده

اعتبار اسنادی در لوای یکی از شیوه‌های پرداخت در معاملات بین‌المللی مورد احتساب قرار می‌گیرد که از اهمیت بالایی در نزد حقوق تجارت بین‌الملل متمتع است. برای عملیاتی‌شدن فرآیند اعتبار اسنادی، اشخاص متعددی از جمله متقاضی، ذینفع و بانک‌های متعدد از جمله بانک تعیین‌شده کنشگری می‌نمایند؛ بدین‌منظور، برای شناخت حوزه اقتدار و آزادی عمل هریک از این کنشگران نیاز است تا دامنه اختیارها و وظایف این عوامل به شکل مناسبی مورد تعیین قرار گیرند. در این ارتباط، مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی UCP600 که از ناحیه اتاق بازرگانی بین‌المللی در سال ۲۰۰۷ مورد وضع قرار گرفته است، رژیم حقوقی ناظر بر هریک از اطراف اعتبارات پیش‌گفته را مشخص می‌سازد. بدین‌ترتیب، با کنکاش و واکاوی در حوزه مقررات UCP600 مشخص گردید که حوزه اقتدار و آزادی عمل بانک تعیین‌شده بسته به آن‌که پذیرش اعتبار را مورد تأیید قرار دهد یا خیر، صورت‌های متفاوتی را دنبال می‌نماید. با این اوصاف، در این نوشتار قصد و تلاش بر آن است که به توصیف و تحلیل جایگاه بانک تعیین‌شده در حوزه اعتبارات اسنادی پرداخته گردد تا از این حیث، مختصات اختیارها و وظایف نهاد مزبور به وضوح تبیین گردد.

کلیدواژه‌ها: اعتبار اسنادی، بانک گشایش‌دهنده، بانک تعیین‌شده، پذیرش اعتبار و معامله اسناد

مقدمه

تأسیس اعتبار اسنادی^۱ به عنوان یکی از مهمترین مکانیسم‌های پرداخت در قراردادهای بین‌المللی مورد احتساب قرار می‌گیرد که از جایگاه بالایی در عرصه تجارت بین‌الملل نیز برخوردار است؛ در این روش، شخص به بانک دستور می‌دهد تا در مقابل دریافت اسناد تعیین‌شده در اعتبارنامه، وجوه مورد اعتبار را به ذینفع ارائه نماید. در فرآیند تکوین اعتبار اسنادی، کنشگرهای متعددی دخالت می‌نمایند و از این حیث شناخت جایگاه هرکدام از این بازیگران آن هم از منظر آن‌که هرکدام از ایشان، دارای چه اختیارها و وظایفی هستند، از اهمیت بسیاری برخوردار است.

بانک تعیین‌شده^۲ در زمره نهادهایی قلمداد می‌گردد که به عنوان یکی از ارکان داخل در قلمروی اعتبار اسنادی لحاظ می‌گردد؛ بانک موصوف که از ناحیه بانک گشایش‌دهنده و با توجه به شرایط اعتبارنامه مورد تبیین قرار می‌گیرد نیز از جایگاه مهمی در عرصه اعتبارات اسنادی متمتع است. برای تبیین جایگاه بانک تعیین‌شده نیاز است تا وظایف و دامنه آزادی عمل آن به وضوح مشخص گردد؛ به همین منظور، تدقیق و کنکاش در مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی UCP600^۳ سال ۲۰۰۷ و سایر منابع دیگر مهم جلوه می‌نماید.

^۱ . Letter of credit.

^۲ . Nominated bank.

^۳ . Uniform Customs and Practice for Documentary Credits. To see this regulations, refer to the following link: tccim.ir/Images/Consultation/fileHelpDesk_21504_21506.doc.

پرسشی که در این‌جای بحث پیش می‌آید آن است که دامنه کنشگری بانک تعیین‌شده در عرصه اعتبارات اسنادی تا چه میزان است؟ در مقام ایراد پاسخ گفتنی است، اگرچه در مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی، بانک تعیین‌شده از یک‌سری اختیاراتی برخوردار شده است اما حوزه مداخله نهاد موصوف زمانی ارتقاء می‌یابد و وصف التزام به خود می‌گیرد که نسبت به پذیرش پرداخت مورد اعتبار و انجام معامله مبادرت نموده باشد.

با عنایت به مطالب ابرازی گفتنی است، در این پژوهش با توصیف و تحلیل نظام وظایف و اختیارات بانک تعیین‌شده در اعتبارات اسنادی تلاش می‌گردد تا ارزیابی شایانی از جایگاه آن نهاد در دسترس مخاطب قرار گیرد.

با این اوصاف، با متابعت از ساختار ناظر بر یک پژوهش علمی و ضابطه‌مند، ابتدا به تعریف مفهوم اعتبار اسنادی، ارکان و انواع آن پرداخته می‌گردد و زمانی که از این حیث، شناخت جامعی به دست آمد، معرفی و ارزیابی جایگاه بانک تعیین‌شده در حوزه اعتبارات اسنادی در دستور کار قرار می‌گیرد. به همین روی، ابتدا به بررسی اختیارات نهاد موصوف و متعاقب بر آن، هریک از تکالیف این تأسیس حقوقی مورد کنکاش و تدقیق قرار می‌گیرد. بدین‌سان، در ابتدا به مفهوم‌شناسی پرداخته می‌گردد.

۱. مفهوم‌شناسی

با متابعت از ساختار ناظر بر یک نوشتار علمی و ضابطه‌مند، این فراز به مفهوم‌شناسی اختصاص می‌یابد؛ بدین‌سان، هریک از مفاهیم اصلی مرتبط با مورد تحقیق به زبانی ساده و شفاف مورد تبیین و تشریح قرار می‌گیرند. به همین منظور، ابتدا تعریف اعتبارات اسنادی در دستور کار قرار می‌گیرد.

۱-۱. اعتبار اسنادی

جهت اشراف بیشتر نسبت به مفهوم عبارت اعتبارات اسنادی، ابتدا آن را از منظر واژه‌های تشکیل‌دهنده مورد تشریح قرار داده و سپس، تعریف آن از منظر اصطلاحی در اولویت قرار می‌گیرد.

۱-۱-۱. از منظر لغوی

اعتبار اسنادی از دو واژه «اعتبار» و «اسناد» تشکیل یافته است؛ با تدقیق در فرهنگ واژه‌های فارسی، اعتبار به معنای پندگرفتن، به اندیشه فروشدن، عبرت‌گرفتن، قدر، منزلت، اعتمادی که بانکی به شخصی می‌کند تا مقدار معینی به او وام دهد. (معین ۱۳۸۶: ۱۶۷؛ ۱) افزون بر آن، اسناد جمع واژه سند می‌باشد؛ سند چیزی است که بدان اعتماد می‌کنند، نوشته‌ای که وام یا طلب کسی را معین می‌سازد یا مطلبی را مورد اثبات قرار می‌دهد. (عمید ۱۳۸۹: ۶۶۶) با مراجعه به فرهنگ واژه‌های انگلیسی مشخص می‌گردد، letters of credit به عنوان معادل عبارت «اعتبارات اسنادی» قرار دارد. (رفیعی، ۱۳۹۱: ۳۰۵)

۱-۲. از منظر اصطلاحی

اعتبار اسنادی به عنوان یکی از روش‌های پیشرفته پرداخت به حساب می‌آید که محصول تلاش‌های مستمر بازرگانان، بانک‌ها و سایر دست‌اندرکاران آن هم در طی سالیان متمادی حقوق تجارت بین‌الملل^۱ می‌باشد. (کاشانی حصارى ۱۳۹۵: ۶۳) منظور از اصطلاح اخیر، تعهد یک بانک جهت پرداخت مبلغ معین به فروشنده کالا یا خدمات است؛ مشروط بر آن که وی اسناد مقرر شده حاکی از ارسال کالا یا انجام خدمات را در مدت مقرر ارائه کند. بنابراین اگر صادرکننده نتواند به توانایی و آمادگی خریدار برای پرداخت وجه اطمینان کند و یا اگر وضعیت سیاسی، اقتصادی و حقوقی کشور وادکننده فاقد ثبات باشد،

در این خصوص لازم به توضیح است، مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی مدونه‌ای است که از عرف‌های تجاری بین‌المللی توسط ناحیه اتاق بازرگانی بین‌المللی مورد پیدایش قرار گرفته است؛ این مجموعه معتبرترین و واجد احترام‌ترین مقررات حاکم بر اعتبارات اسنادی را تشکیل می‌دهد. (کارولینا چمیلوسکا ۱۳۸۹: ۵۹۲)

^۱ . International business law.

صادرکننده برای دریافت تضمینی در خصوص پرداخت از اعتبار اسنادی استفاده می‌نماید. (تجاره ۱۳۹۶: ۸۷) بنابراین اعتبار اسنادی در زمره اشکال ضمانت‌نامه‌ها و پشتوانه‌هایی مورد احتساب قرار می‌گیرد که توسط مؤسسات مالی^۱ مورد رسمیت قرار گرفته است. (Buljevich, 2007: 83)

به عبارتی دقیق، در حوزه تجارت بین‌الملل، واردکننده همواره تمایل دارد تا پس از دریافت کالا وجه را به فروشنده بپردازد یا این‌که ترجیح بر آن دارد تا انتقال مالکیت کالا از پرداخت وجه آن خودداری ورزد. از سوی دیگر، فروشنده نیز مایل است وجه کالایی را که می‌فروشد، پیش از آن‌که اختیار کالا از دست وی خارج گردد دریافت کند. این تضاد منافع موجب پیدایش اعتبار اسناد در معامله‌های بین‌المللی بین خریدار و فروشنده گشته است. (امینی و ابوترابی ۱۳۹۳: ۲۵)

اعتبار اسنادی که اعتبارنامه نیز مورد خطاب قرار می‌گیرد به عنوان یکی از شیوه‌های پرداخت متداول در خصوص قیمت کالاها در تجارت صادراتی به شمار می‌آید. قضات انگلیسی از اعتبارات مزبور در لوای خون حیات بازرگانی بین‌المللی یاد کرده‌اند. (اشمیتوف ۱۳۷۸: ۶۱۱) مطابق با فرهنگ حقوقی آکسفورد، اعتبار اسناد نوعی سند قلمداد می‌گردد که به تقاضای خریدار، بانک تعهد به پرداخت وجه نسبت به شخص ثالث (ذینفع) را برحسب با شرایط مشخص شده در اعتبارنامه به عهده می‌گیرد. (Law & Martin, 2002: 286) به عبارتی خلاصه، اعتبار اسنادی تعهد به پرداخت توسط یک شخص به نفع شخص دیگر آن هم در زمانی است که شرایط اعتبارنامه مشخص شده در تطابق با آن قرار گرفته باشند. (Mugasha, 2003: 37) به دیگر سخن، اعتبار اسنادی نوعی وسیله پرداخت قلمداد می‌گردد که مطابق با درخواست مقاضی به نفع شخص ثالث افتتاح می‌گردد و به موجب آن بانک گشاینده اعتبار، ضامن پرداخت مبلغ معینی است. (اعلایی فرد ۱۳۹۴: ۱۲۶) اعتبار اسنادی می‌تواند چنین نیز مورد تعریف قرار گیرد، سندی الزم‌آور است که خریدار در راستای ضمانت پرداخت کالاها مورد خریداری به فروشنده، از بانک خود درخواست صدور آن را می‌نماید. (GUPTA & GUPTA, 2017) بنا به تعریفی دیگر، اعتبار اسنادی عبارت است از التزام یک بانک یا هر شخص دیگر آن هم بنا به تقاضای دستوردهنده دائر بر این‌که به عنوان صادرکننده، بروات یا سایر مطالبه‌های ذینفع را به شرط تطبیق آن‌ها با شرایط مقرر در اعتبار پرداخت کند. (ریچارد جی ۱۳۶۳: ۱۲۳)

به عبارتی روشن‌تر، اسناد مورد نیازی که باید توسط صادرکننده خارجی به جهت دریافت وجه اعتبار تهیه گردد باید به وسیله اعتبارنامه مشخص شده باشد، از آن‌جا که اعتبارنامه، ارائه اسناد مذکور را شرط تضمین بانک می‌داند، اصطلاح اعتبارات اسنادی شکل گرفت تا این شیوه از پرداخت تجارت بین‌المللی را مورد پوشش قرار دهد. (رفیعی ۱۳۸۷: ۵۴)

همچنین گفته شده است، اعتبار اسنادی یک شیوه پرداخت بهای کالاها و خدمات خریداری و وارد شده از طریق شبکه بانکی است که از مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی مندرج در نشریه شماره ۶۰۰ اتاق بازرگانی متابعت می‌نماید؛ مقررات یادشده حدود و ثغور وظایف و تکالیف تمامی طرف‌های موجود در اعتبار اسنادی را مشخص و تبیین نموده است. بدین‌سان، متقاضی اعتبار، ذینفع، بانک گشاینده اعتبار، بانک ابلاغ‌کننده اعتبار، بانک تأییدکننده اعتبار، بانک معامله‌کننده، بانک پوشش‌دهنده و ذینفع اعتبار وظایف و تکالیف آن‌ها در در مقررات مزبور درج و تصریح شده باشد. رسالت‌های مذکور در مقررات موصوف، نسبت به تمامی طرف‌های حاضر در اعتبار اسنادی الزام‌آور است مگر آن‌که در متن اعتبار اسنادی به ترتیب دیگر مقرر شده باشد. البته بدیهی است که این التزام منوط به آن است که کشور متبوع، تبعیت از مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی را مورد پذیرش قرار داده باشد و این موضوع نیز به اتاق بازرگانی بین‌المللی به نحو رسمی اعلام شده باشد. (زمانی فراهانی ۱۳۷۴: ۹۸) در این ارتباط باید متذکر گردید، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی UCP600 را مورد پذیرش قرار داده است.

مطابق با ماده ۲ مقررات متحدالشکل اسناد تجاری UCP500 سال ۱۹۹۳:^۲

^۱ . Financial institutions.

^۲ . To see this regulations, refer to the following link:
<https://www.jus.uio.no/lm/icc.ucp500.1993/doc.html>

«از دیدگاه این مقررات، اصطلاح‌های اعتبار اسنادی و اعتبار اسنادی ضمانتی به معنای هرگونه ترتیباتی تحت هر نام یا توصیفی است که به وسیله آن یک بانک به درخواست و طبق دستورهای یک مشتری (متقاضی) یا از طرف خود، در مقابل ارائه سند (اسناد معین) و به شرط عایت شرایط و ضوابط اعتبار مؤظف است:

۱. پرداختی را به شخص ثالث یا به حواله کرد او (ذینفع) انجام دهد یا پروات صادره از طرف ذینفع را قبول کند؛
۲. بانک دیگری را مجاز دارد تا این پرداخت را انجام دهد یا برات‌های مزبور را مورد قبول و یا پرداخت قرار دهد؛
۳. بانک دیگری را مجاز به انجام معامله می‌نماید...».

به هر صورت و با عنایت به تعاریف بالا قابل ذکر است، اعتبار اسنادی یعنی التزام شخص به پرداخت مورد اعتبار آن هم به موجب آن‌چه در شرایط اعتبارنامه تصریح شده است.

پس از شناخت اصطلاح اعتبار اسنادی، حال نوبت آن است تا ارکان و اطراف این نهاد حقوقی مورد تعریف قرار گیرند.

۱-۲-۲. ارکان اعتبارات اسنادی

اعتبارات اسنادی به مثابه برخی از تأسیس‌های حقوقی دیگر، از یکسری ارکان و اطرافی تشکیل یافته است؛ بدین‌سان، هریک از این ارکان به قرار زیر مورد تعریف واقع می‌گردند. ابتدا از تبیین و معرفی متقاضی اعتبار یا خریدار آغاز می‌گردد.

۱-۲-۱. متقاضی اعتبار یا خریدار

متقاضی اعتبار یا خریدار^۱ به شخصی اطلاق می‌گردد که از بانک گشایش‌کننده، اعتبار اسنادی را درخواست می‌نماید و به نام و به ذینفع اعتبار (فروشنده)، اقدام و از ناحیه وی متعهد مشروط به پرداخت وجه اعتبار می‌شود. (تجاره ۱۳۹۶: ۱۰۰) طبق ماده ۲ مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی UCP600، مراد از درخواست‌کننده یعنی طرفی که اعتبار به خاطر درخواست وی مورد گشایش قرار گرفته است.^۲

۱-۲-۲. ذینفع اعتبار یا فروشنده

منظور از ذینفع اعتبار یا فروشنده^۳ همان شخصی که اعتبار اسنادی به سود او مورد گشایش واقع شده است. بر اساس ماده ۲ مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی UCP600، طرفی که اعتبار به نفع وی گشایش شده است، ذینفع اعتبار مورد خطاب قرار می‌گیرد.^۴

۱-۲-۳. بانک گشایش‌کننده

منظور از بانک گشایش‌دهنده^۵ بانکی است که مطابق با درخواست و دستور خریدار، در خصوص پرداخت مبلغی معین ظرف مهلتی مقرر و در مقابل اسنادی مشخص به فروشنده می‌دهد. (تجاره ۱۳۹۶: ۸۷) وفق ماده ۲ مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی UCP600، بانک گشایش‌دهنده، بانکی است که بنابه تقاضای درخواست‌کننده یا از طرف خود مبادرت به گشایش اعتبار می‌نماید.^۶

1. Applicant/ buyer.

2. "Applicant: means the party on whose request the credit is issued."

3. Beneficiary/ seller.

4. "Beneficiary: means the party in whose favour a credit is issued."

5. Issuing bank.

6. "Issuing bank: means the bank that issues a credit at the request of an applicant or on its own behalf."

۱-۲-۴. بانک ابلاغ کننده

مقصود از بانک ابلاغ کننده^۱ بانکی است که از ناحیه بانک گشایش دهنده اعتبار انتخاب شده تا متن اعتبارنامه اسنادی را به ذینفع اعتبار ابلاغ کند. بدین صورت، بانک ابلاغ کننده اعتبار اسنادی، تنها یک واسطه میان بانک گشایش دهنده اعتبار و ذینفع اعتبار اسنادی می باشد. (تجاره ۱۳۹۶: ۱۰۳) مطابق با ماده ۲ مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی UCP600، بانک ابلاغ کننده همان بانکی است که اعتبار را وفق درخواست بانک گشاینده ابلاغ می نماید.^۲

۱-۲-۵. بانک پرداخت یا تأیید کننده

مقصود از بانک پرداخت یا تأیید کننده^۳ در عرصه اعتبارات اسنادی، بانکی است که اعتبار را تأیید می نماید و رسالت پرداخت را به عهده می گیرد. (رفیعی ۱۳۸۷: ۵۹) در ضمن، برحسب ماده ۲ مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی UCP600، مقصود از بانک تأیید کننده، بانکی است که مطابق با درخواست یا مجوز بانک گشاینده تأیید خود را بر اعتبار می افزاید.^۴

۱-۲-۶. بانک تعیین شده

بانک تعیین شده^۵ به بانکی اطلاق می گردد که اعتبار اسنادی می تواند به منظور پذیرش پرداخت نزد بانک گشایش کننده یا هر بانک معتبر دیگری نزد آن قابل استفاده باشد. بانک تعیین شده معمولاً و نه لزوماً همان بانک ابلاغ کننده است. بدین ترتیب، برحسب ترتیب مقرر در اعتبارات اسنادی، بانک تعیین شده وجه مورد نظر را از طریق مطالبه از یک بانک ثالث موسوم به بانک پوشش دهنده با بدهکار نمودن حساب بانک گشایش کننده نزد خود دریافت می کند. (تجاره ۱۳۹۵: ۱۰۵) به دیگر سخن، بانک تعیین شده، بانکی است که از ناحیه بانک گشایش دهنده اعتبار اسنادی جهت ابلاغ، دریافت اسناد، انجام انتقال، تأیید، پرداخت، معامله، تقبل تعهد پرداخت مدت دار یا قبولی نویسی برات انتخاب می گردد. بنابراین بانک تعیین شده نوعی بانک عامل قلمداد می گردد که هریک از وظایف یادشده را به عهده دارد. (قربانیان ۱۳۹۴: ۷۲) همچنین مطابق با ماده ۲ مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی UCP600، منظور از بانک تعیین شده، یعنی بانکی که اعتبار نزد آن بانک یا هر بانکی قابل استفاده است.^۶

۱-۳. انواع اعتبارات اسنادی

برای شناخت بیشتر نسبت به اعتبارات اسنادی ضروری است تا گونه های مترتب بر آن نیز مورد شناسایی قرار گیرند. به همین منظور، انواع اعتبارات اسنادی یعنی اعتبارات اسنادی تجاری^۷ و تضمینی^۸ (Klinger, 2008: 131) به شرح زیر مورد تعریف و تشریح قرار می گیرند.

۱-۳-۱. اعتبارات اسنادی تجاری

اعتبارات اسنادی تجاری شکل سنتی و قدیمی اعتبارات اسنادی قلمداد می گردد که به عنوان یک مکانیسم پرداخت و تأمین منابع مالی برای بیع بین المللی کالا مورد پیدایش قرار گرفته است. (یانگ و بوکلی ۱۳۸۵: ۳۱۰) به دیگر سخن، اعتبارات اسنادی تجاری به آن سنخ از اعتبارات اسنادی اطلاق می گردد که در اثنای آن، فروشنده (ذینفع اعتبار) اسناد مالکیت کالا را تا

^۱ . Advising bank.

^۲ . "Advising bank: means the bank that advises the credit at the request of the issuing bank."

^۳ . Confirming bank.

^۴ . "Confirming bank: means the bank that adds its confirmation to a credit upon the issuing bank authorization or request."

^۵ . Nominated bank.

^۶ . "Nominated bank : means the bank with which the credit is available or any bank in the case of a credit available with any bank."

^۷ . The commercial letters of credit.

^۸ . The standby letters of credit.

زمانی که به بانک گشاینده اعتبار، ارائه و تسلیم نماید در اختیار و کنترل خود دارد. در همین زمان، ثمن (در مقابل تسلیم اسناد) به فروشنده پرداخت یا برات صادره از ناحیه او توسط بانک گشاینده اعتبار قبول می‌گردد. (تجاره ۱۳۹۶: ۱۲۰) به واقع، اعتبارات اسنادی تجاری در جهت پرداخت یا تسهیل تأدیه ثمن در معاملات بین‌المللی موضوعیت پیدا می‌نماید. (بانگ و بوکلی ۱۳۸۵: ۳۱۳)

۱-۳-۲. اعتبارات اسنادی تضمینی

در مقطع کنونی، اعتبار اسنادی ضمانتی به عنوان جایگزینی برای ضمانت‌نامه و اعتبار اسناد تجاری با استقبال بسیاری مواجه شده است؛ این دسته از اعتبارات اسنادی در راستای تضمین تعهدهای گشاینده اعتبار موضوعیت پیدا می‌نمایند. در قراردادهای ساخت و ساز برای تأمین خدمات پس از فروش، تضمین عملکرد و کارآیی ماشین‌آلات یا تجهیزات خریداری شده و افزون بر آن، پیشگیری از تخلف یا تأخیر پیمانکار، شخص مزبور ملزم به گشایش اعتبارات اسنادی به نفع کارفرما می‌گردد آن هم به صورتی که کارفرما می‌تواند به صرف اظهار کتبی تخلف یا تأخیر پیمانکار یا ارائه اسناد و مدارک مقرر در اعتبارنامه تمام یا بخشی از مبلغ اعتبار را از بانک مطالبه کند. (قربانیان ۱۳۹۴: ۵۳) بدین ترتیب، یکی از موارد شایع استعمال اعتبار اسنادی تضمینی در خصوص ضمانت حسن عملکرد پیمانکار در قراردادهای ساخت و ساز بلندمدت است. (Brand, 2000 : 230)

از منظر حقوقی، اعتبارات اسنادی تضمینی در همان قالب و مختصات همسان با اعتبارات اسنادی تجاری مورد عملیاتی شدن قرار می‌گیرند؛ بدین صورت، یک معامله اعتبار اسنادی تضمینی عادی نیز به مثابه اعتبار اسنادی تجاری مشتمل بر سه طرف (متقاضی اعتبار، صادرکننده اعتبار و ذی‌نفع اعتبار) و سه معامله (معامله پایه، قرارداد صدور اعتبارنامه و خود قرارداد اعتبار اسنادی) می‌باشد. (بانگ و بوکلی ۱۳۸۵: ۳۱۳) در مقام تمییز اعتبارات اسناد تجاری و ضمانتی حائز اهمیت است، اعتبار اسناد تجاری در برهه‌ای عملیاتی می‌گردد که ذینفع اسناد حمل را حاکی از انجام تعهدهای خود به بانک ارائه کند، در صورتی که، اعتبار اسناد ضمانتی هنگامی از ناحیه ذینفع قابل استناد است که مضمون عهده از تعهدات خود قصور نموده باشد. (سماواتی ۱۳۷۷: ۱۳۴) به دیگر سخن، برخلاف اعتبار اسنادی تجاری که به مثابه یک سند پرداخت قلمداد می‌گردد، اعتبار اسنادی تضمینی در راستای حمایت از ذی‌نفع در صورت قصور دستوردهنده از انجام تعهد یا پرداخت، شکل گرفته شده است. (مافی و محسن‌زاده ۱۳۹۴: ۳۰۱)

۲. دامنه آزادی عمل بانک تعیین‌شده در اعتبارات اسنادی

در این فراز از پژوهش به تبیین و بررسی مهمترین رسالت‌ها و اختیارات بانک تعیین‌شده در اعتبارات اسنادی پرداخته می‌گردد. به عبارتی روشن‌تر، قصد و تلاش بر آن است تا قلمروی آزادی عمل بانک یادشده در عرصه اعتبارات اسنادی به دقت مورد تشخیص واقع شوند. با توجه به این موضوع که در مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی UCP600، اختیارات بانک تعیین‌شده بسته به این که بانک موصوف همان بانک تأییدکننده است یا خیر، از یکدیگر متمایز می‌باشند، بنابراین در باید اذعان نمود که حوزه آزادی عمل بانک تعیین‌شده ناظر بر مواردی است که بانک موصوف در کسوت بانک تأییدکننده قرار نگرفته باشد. به طور کلی، هر بانکی که در حوزه اعتبارات اسنادی، جایگاه بانک تأییدکننده را داشته باشد، متعهد به پرداخت مورد اعتبار و معامله اسناد شناخته می‌شود؛ افزون بر آن، بانک یادشده همراه با بانک گشایش‌دهنده از مسئولیت تضامنی در پرداخت مورد اعتبار برخوردار هستند. بدین ترتیب، ذینفع این امکان را می‌یابد تا به هر کدام از ایشان که تمایل داشت، مراجعه نماید. (عمروانی ۱۳۸۷: ۱۷۶) با این مراتب، هرگاه بانک تعیین‌شده در کسوت بانک تأییدکننده قرار گیرد، التزام پیدا می‌نماید تا راجع به پرداخت مورد اعتبار و معامله اسناد مبادرت ورزد.

با توجه به مطالب بالا باید متذکر شد، مرز تفکیک میان حوزه اختیارات و تکالیف بانک تعیین‌شده در حوزه اعتبارات اسنادی بدان جهت منصرف می‌گردد که آیا بانک مزبور در جایگاه بانک تأییدکننده قرار گرفته و یا به عبارتی کلی‌تر، بانک تعیین‌شده مبادرت به پذیرش تعهد به پرداخت و انجام معامله اسناد نموده است یا خیر. بنابراین قلمروی اختیارات بانک تعیین‌شده ناظر

بر اوضاعی است که طبق آن، بانک تعیین شده همان بانک تأییدکننده نباشد و همچنین این که بانک یادشده، التزام به پرداخت مورد اعتبار و معامله اسناد را مورد پذیرش صریح قرار نداده باشد.

۲-۱-۱. معامله اسناد یا قبولی نسبت به التزام به پرداخت

نخستین مورد از موارد داخل در قلمروی آزادی عمل بانک تعیین شده در اعتبارات اسنادی آن است که بانک موصوف نسبت به هر نوع التزام در این زمینه یعنی قبول کردن برات یا پذیرش نمودن تعهد پرداخت از اختیار برخوردار است. به عبارتی روشن تر، بانک یادشده در خصوص این که اعتبار را مورد پذیرش قرار دهد یا خیر، از آزادی کامل برخوردار است. بنابراین این موضوع در زمره نیت و اراده بانک تعیین شده قرار می گیرد که در خصوص معامله اسناد یا قبولی نسبت به التزام به پرداخت تصمیم گیری نماید؛ بنابراین و از این حیث، بانک تعیین شده به طور کامل از این اختیار متمتع است که نسبت به تعهد به پرداخت مورد اعتبار و همچنین معامله اسناد اقدام لازم را معمول دارد یا خیر. در واقع، ورود بانک تعیین شده به فرآیند اعتبارات اسنادی تنها در اختیار همان مرجع است؛ بدین ترتیب، صرف تعیین بانک در حوزه اعتبارات اسنادی هیچ گونه التزام و تعهدی را نسبت به وی مورد پیدایش قرار نمی دهد.

در این راستا، طبق بند «الف» ماده ۱۲ مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی UCP600:

«به جز در مواردی که بانک کارگزار تعیین شده همان بانک تأییدکننده است، مجوز انجام معامله یا قبولی اسناد هیچ گونه الزام و تعهدی برای بانک تعیین شده نسبت به پذیرش پرداخت یا معامله اسناد ایجاد نمی کند، مگر مواردی که به روشنی توسط بانک کارگزار تعیین شده پذیرفته و در مکاتبات با ذی نفع تصریح شده باشد».

بنابراین و با التفات به صراحت موجود در ماده اخیر باید اذعان نمود، چنان چه بانک تعیین شده در جایگاه بانک تأییدکننده قرار نگرفته باشد، هیچ گونه تعهدی نسبت به پذیرش التزام راجع به اعتبار اسنادی نداشته و بلکه نسبت به هر قسم معامله یا پذیرش نمودن تعهد پرداخت از ابتکار عمل برخوردار است. به عبارتی دقیق، هیچ اجباری وجود ندارد تا برخلاف اراده بانک تعیین شده، تعهد و التزامی بر ذمه آن قرار گیرد.

۲-۱-۲. ابلاغ اعتبارنامه و اصلاحیه آن

تعهد اصلی بانکی که مبادرت به ابلاغ اعتبار اسنادی می نماید تنها منصرف به موردی می گردد که بانک مزبور با تقاضای موجود در اعتبار آن هم در جایی که شرایط و تعهدات حاضر اقناع آور تلقی گردند، موافقت نموده باشد. (Mugasha, 2003: 123)

در این مسیر، بند «الف» ماده ۹ مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی UCP600 اشعار می دارد

«اعتبار و هر گونه اصلاحیه آن را ممکن است بانک ابلاغ کننده به ذینفع ابلاغ کند. بانک ابلاغ کننده ای که بانک تأییدکننده نباشد، اعتبار و هر گونه اصلاحیه را بدون این که تعهدی در پذیرش پرداخت یا معامله اسناد داشته باشد، ابلاغ می کند».

مطابق با آنچه در بالا از نظر گذشت، ابلاغ نمودن اعتبار اسنادی و هر قسم از اصلاحیه های آن تنها در صورتی به عنوان اختیارهای بانک تعیین شده مورد احتساب قرار می گیرد که بانک اخیر در کسوت بانک تأییدکننده قرار نگرفته باشد و نسبت به پذیرش التزام به پرداخت و معامله اسناد مبادرت ننموده باشد. بنابراین اقدام بانک تعیین شده در ابلاغ کردن اعتبارنامه و اصلاحیه آن به ترتیبی صورت می گیرد که از این حیث، هیچ گونه التزامی به اعتبار اسنادی پیدا نمی نماید.

با این اوصاف، بانک تعیین شده که در جایگاه بانک تأییدکننده قرار نگرفته است و همچنین راجع به تعهد به پرداخت، قبولی صریح اعلام ننموده و اقدام به معامله اسناد نیز نکرده است، در خصوص ابلاغ اعتبارنامه و اصلاحیه های آن از آزادی عمل برخوردار است.

۲-۱-۳. دریافت، بررسی و ارسال اسناد

یکی دیگر از اختیاراتی که بانک تعیین شده در عرصه اعتبارات اسنادی، دریافت، بررسی و ارسال اسناد است. به واقع، بانک تعیین شده بدون آن که هرگونه التزامی نسبت به اعتبارات اسنادی بیابد، این اختیار را دارد تا نسبت به دریافت، بررسی و ارسال اسناد اعتباری مبادرت ورزد.

در این ارتباط، بند «ج» ماده ۱۲ مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی UCP600 چنین مرقوم می‌دارد: «دریافت یا بررسی و ارسال اسناد توسط بانک تعیین شده که بانک تأیید کننده اعتبار نباشد، بانک مذکور را متعهد به قبولی یا معامله یا پذیرش پرداخت نمی‌کند». با این ترتیب، نمی‌توان بانک تعیین شده را در خصوص دریافت نمودن، بررسی کردن و ارسال نمودن اسناد واجد التزام به پرداخت مورد اعتبار و معامله اسناد قلمداد نمود مگر آن که این بانک در جایگاه بانک تأیید شده قرار گرفته باشد.

۳. قلمروی وظایف بانک تعیین شده در اعتبارات اسنادی

پس از شناسایی اهمیت اختیاراتی که بانک تعیین شده در حوزه اعتبارات اسنادی، حال نوبت آن فرا رسیده است تا در ارتباط با قلمروی وظایف بانک پیش گفته نیز بحث و فحصی مبسوط صورت گیرد؛ چرا که کسب بینش نسبت به جایگاه بانک تعیین شده در حوزه اعتبارات اسنادی جز با شناخت مناسب نسبت به دامنه اختیارات و وظایف بانک یاد شده صورت نمی‌گیرد. قبل از آن که به تبیین و بررسی وظایف بانک تعیین شده در عرصه اعتبارات اسنادی پرداخته گردد لازم است بیان شود که رسالت بانک موصوف در صورتی محقق می‌گردد که اعتبار اسنادی مورد پذیرش ایشان قرار گرفته باشد در غیر این صورت، بانک پیش گفته برای از هر نوع التزامی شناخته می‌شود. در واقع، دامنه تکالیف بانک تعیین شده در مواردی موضوعیت پیدا می‌نماید که بانک یاد شده مبادرت به پذیرش صریح التزام به پرداخت و یا انجام معامله اسناد نموده باشد و همچنین این که بانک مزبور، در جایگاه بانک تأیید کننده قرار گرفته باشد. با این ترتیب، هریک از مهمترین وظایف بانک تعیین شده که مبادرت به پذیرش صریح مورد اعتبار، انجام معامله و یا این که در کسوت بانک تأیید کننده قرار گرفته باشد به ترتیب زیر مورد توصیف و بررسی قرار می‌گیرد.

۳-۱. انطباق اسناد تسلیمی با شرایط اعتبارنامه

به طور اجمالی، هر بانکی که خود را درگیر در فرآیند اعتبارات اسنادی می‌نماید تنها با یک مسئله مهم ارتباط پیدا می‌کند؛ بدین سان، بانک مؤلف است تا اسنادی را که به وسیله فروشنده تسلیم می‌گردد با دستوراتی که خریدار در متن اعتبارنامه تبیین نموده است، مورد مطابقت قرار دهد. (عمروانی ۱۳۸۷: ۱۶۷) بانک تعیین شده نیز از قاعده یاد شده مستثنی نبوده و بنابراین چنانچه بانک تعیین شده مبادرت به پذیرش اعتبار نموده باشد، وظیفه دارد تا در وهله اول، نسبت به انطباق اسناد تسلیمی با شرایط اعتبارنامه بررسی و اتخاذ تصمیم نماید.

در این خصوص، بند «ب» ماده ۹ مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی اشعار می‌دارد:

«بانک ابلاغ کننده با ابلاغ اعتبار یا اصلاحیه، اصالت ظاهری اعتبار یا اصلاحیه را احراز می‌کند و اذعان می‌دارد که ابلاغیه به درستی منعکس کننده مواد و شرایط اعتبار یا اصلاحیه دریافت شده باشد».

کنترل کنندگان اسناد صلاحیت دارند که انطباق ظاهری اسنادی را مورد بررسی و کنکاش قرار دهند بنابراین اینان در جایگاهی قرار ندارند که در ارتباط با انطباق مفاد اسناد با وقایع خارجی اتخاذ تصمیم نمایند. (یانگ و بوکلی ۱۳۸۵: ۳۴۰)

بنابراین عامل تعیین کننده در فرآیند اعتبارات اسنادی به منظور وصول عواید اعتبار، ارائه اسناد منطبق است؛ در حقیقت، افزون بر وجوه غیر اسنادی انطباق از جمله زمان و مکان ارائه، ضروری است تا اسناد مورد ارائه با شرایط موجود در اعتبارنامه مطابقت کامل داشته باشد. با این وجود، مشخص نشده است که انجام این انطباق با چه مکانیسمی عملیاتی می‌گردد. این موضوع همواره در عداد اختلاف نظرها و مناقشه‌های بسیاری در حقوق اعتبارات اسنادی بوده است. از آنجا که مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی UCP600 معیار لازم به منظور تبیین انطباق ارائه را شرح نمی‌دهد، روش‌های متفاوتی در این

زمینه طرح و مورد اجرا قرار گرفته است. (سلطانی و لسانی ۱۳۹۶: ۲۷۹) بنابراین لازم است تا در ارتباط با تبیین مکانیسم انطباق اسناد لازم معمول داشته شود تا بدین شرح، از ایجاد رویه‌های متفاوت احتراز به عمل آید.

۲-۲. ابلاغ اصالت اعتبار به ذینفع

هرگاه بانک تعیین شده بر ابلاغ و اعتبار به ذینفع اهتمام نماید، موظف است نسبت به تعیین اصالت ظاهری اعتبار اسنادی واصله مبادرت نموده و متعاقب بر آن که از اصالت ظاهری اعتبار اسنادی واصله قانع شد، مراتب را به ذینفع اعتبار ابلاغ نماید. در صورتی که بانک تعیین شده از اصالت اعتبار قانع نشد باید به سرعت مراتب را به بانک گشایش‌دهنده اعتبار اطلاع دهد. (بیات ۱۳۹۱: ۴۰)

بنابراین بانک تعیین شده حائز جایگاه مهمی قلمداد می‌گردد که منجر به ایستایی یا ادامه فرآیند اجرای اعتبارات اسنادی می‌گردد؛ در این ارتباط، بانک تعیین شده رسالت اطلاع‌رسانی را نسبت به اصالت اعتبارنامه حسب مورد به ذینفع و بانک گشایش‌دهنده دنبال می‌کند.

با این مراتب، ابلاغ نمودن اعتبار مطابق با لحاظ یک‌سری شرایطی، در زمره وظایف بانک تعیین کننده مورد احتساب قرار می‌گیرد؛ در این ارتباط، بند «الف» ماده ۹ مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی UCP600 چنین اشعار داشته است: «اعتبار و هرگونه اصلاحیه آن را ممکن است بانک ابلاغ کننده به ذینفع ابلاغ کند. بانک ابلاغ کننده‌ای که بانک تأییدکننده نباشد، اعتبار و هرگونه اصلاحیه را بدون اینکه تعهدی در پذیرش پرداخت یا معامله اسناد داشته باشد، ابلاغ می‌کند». در واقع، در مواردی که بانک تعیین شده در جایگاه بانک تأییدکننده قرار داشته باشد و یا نسبت به پذیرش صریح التزام به پرداخت مورد اعتبار و یا معامله اسناد اقدام نموده باشد، ابلاغ نمودن اعتبار در زمره تکالیف وی قلمداد می‌گردد.

۳-۳. اعلام مغایرت اسناد تسلیمی به ذینفع

با عنایت به مطالبی که پیشتر بدان متعرض شد، بانک تعیین شده‌ای که اقدام به پذیرش صریح تعهد به پرداخت نموده و یا این که در جایگاه بانک تأییدکننده قرار گرفته است، وظیفه دارد تا نسبت به اصالت اسناد تسلیمی با شرایط موجود در اعتبارنامه همت گمارد.

در راستای انجام این انطباق دو فرض محتمل است؛ فرض نخست ناظر بر موردی است که بانک تعیین شده، انطباق را صحیح انگارد و فرض دوم نیز در جایی موضوعیت پیدا می‌نماید که بانک پیش گفته، انطباق را وارد نداند و رأی به مغایرت اسناد تسلیمی با شرایط موجود در اعتبارنامه بدهد.

با این مرتبه، چنانچه بانک تعیین شده نسبت به انطباق اسناد تسلیمی با شرایط موجود در اعتبارنامه مغایرتی را مورد ملاحظه قرار دهد، این التزام را پیدا تا راجع به اعلام مغایرت اسناد تسلیمی به ذینفع مبادرت نماید.

در این خصوص، بند «ج» ماده ۱۶ مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی UCP600:

«هنگامی که بانک تعیین شده‌ای که موافقت خود را اعلام کرده، بانک تأیید کننده، در صورت وجود، یا بانک گشاینده تصمیم به ردّ اسناد بگیرند باید موضوع را طی اطلاعیه‌ای به ارائه کننده اسناد اطلاع دهند. اطلاعیه مذکور باید حاوی این مطالب باشد:

۱. عدم پذیرش یا معامله اسناد توسط بانک؛
۲. مغایرت‌هایی که بانک به استناد آن‌ها از پذیرش اسناد یا معامله آن‌ها خودداری کرده است؛
- ۳.۱. بانک اسناد را تا دریافت دستورهای بعدی ارائه کننده نزد خود نگهداری می‌کند، یا؛
- ۳.۲. بانک گشاینده اسناد را تا دریافت اعلام موافقت درخواست کننده مبنی بر قبولی اسناد و موافقت با قبولی مذکور یا دریافت دستورهای بعدی از ارائه کننده اسناد قبل از موافقت با قبول اسناد نزد خود نگهداری می‌کند، یا؛
- ۳.۳. بانک در مورد استرداد اسناد اقدام می‌کند، یا؛

۳،۴. بانک بر طبق دستورهای قبلی رسیده از ارائه‌کننده اقدام می‌کند».

به هر شکل، آنچه در بالا و به عنوان یکی از رسالت‌های با اهمیت بانک تعیین شده مورد لحاظ واقع شده است همانا تکلیف به صدور اطلاع‌نامه‌ای دائر بر اعلام مغایرت اسناد تسلیمی به ذینفع است که در آن شرایط مصرح در ماده ۱۶ مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی UCP600 نیز رعایت شده باشد.

۳-۴. پرداخت مورد اعتبار و انجام معامله

در یک نمای کلی، حدود اختیارها و وظایف بانک تعیین شده از ناحیه بانک گشایش‌دهنده با تصریح در مفاد اعتبارنامه مورد لحاظ واقع می‌شود. با این وجود، بانک تعیین شده انتخاب می‌کند که چه میزان از این اختیارها و وظایف را به عهده بگیرد و یا از پذیرش آن احتراز به عمل آورد. در حقیقت، بانک تعیین شده پس از ابلاغ اعتبار به ذینفع و اعلام قبولی در مورد ایفای تعهد پرداخت اعتبار در مقابل وصول اسناد مطابق با شرایط اعتبارنامه، خود را به طور کامل درگیر در عملیات اعتبار اسنادی می‌نماید و همچنین این حق را به ذینفع اعطاء می‌کند تا در مقابل ارائه اسناد برحسب شرایط مندرج در اعتبار، نسبت به مطالبه ایفای تعهد پرداخت و یا خرید تعهد پرداخت اعتبارات دیداری و مدت‌دار قابل معامله از بانک تعیین شده اقدام کند. بنابراین، ذینفع اعتبار اسناد مشروط در اعتبار را به بانک تعیین شده ارائه می‌کند. بانک تعیین شده نیز بر اساس مواد ۱۴ و ۱۶ از مجموعه مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی UCP600 و البته رویه معمول در نظام بانکداری بین‌المللی ISBP^۱ در خصوص شرایط اعتبار آن هم حداکثر تا پنج روز کاری از زمان وصول آن، بررسی لازم را به عمل می‌آورد. در این مسیر، هرگاه بانک تعیین شده تشخیص دهد که اسناد ارائه شده بنا به ظاهری که دارد از انطباق با شرایط اعتبار برخوردار است، مؤظف است نسبت به ایفای تعهد پرداخت دیداری، مدت‌دار و قبولی و پرداخت بروات دیداری، مدت‌دار و یا خرید تعهد پرداخت اعتبارات دیداری و مدت‌دار قابل معامله بنا به موافقت پیشین خود در این زمینه، اقدام لازم را معمول دارد. (بیات ۱۳۹۱: ۴۱)

در این خصوص، بند «الف» ماده ۱۲ مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی UCP600 مرقوم می‌دارد:

«به جز در مواردی که بانک کارگزار تعیین شده همان بانک تأییدکننده است، مجوز معامله یا قبولی اسناد هیچگونه الزام و تعهدی برای بانک تعیین شده در مورد پذیرش پرداخت یا معامله اسناد ایجاد نمی‌کند، مگر مواردی که بانک کارگزار تعیین شده به روشنی پذیرفته و در مکاتبات با ذینفع تصریح کرده باشد».

با این اوصاف باید مقرر گردید، بانک تعیین شده تنها زمانی التزام به پرداخت مورد اعتبار و یا معامله اسناد پیدا می‌نماید که در کسوت بانک تأییدکننده قرار گرفته باشد و یا این که نسبت به تعهد به پرداخت مورد اعتبار و معامله اسناد پذیرش صریح خود را اعلام نموده باشد.

۳-۵. ارسال اسناد مصرح در اعتبارنامه به بانک گشایش‌دهنده

یکی دیگر از رسالت‌های مهم بانک تعیین شده در حوزه اعتبارات اسنادی، ارسال اسناد مصرح در اعتبارنامه به بانک گشایش‌دهنده است. در واقع، هرگاه بانک تعیین شده در جایگاه بانک تأییدکننده قرار گیرد و یا این که نسبت به پذیرش صریح التزام به پرداخت و معامله اسناد مبادرت کرده باشد، این وظیفه را دارد تا پس از انطباق اسناد، آن‌ها را به بانک گشایش‌دهنده ارسال نماید.

در این ارتباط، بند «ج» ماده ۱۵ مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی UCP600:

«هنگامی که بانک تعیین شده اسناد ارائه شده را منطبق با شرایط اعتبار تشخیص دهد و اسناد را بپذیرد یا معامله کند، باید

آن‌ها را به بانک گشایش‌دهنده یا تأییدکننده ارسال کند».

همچنین وفق بند «ب» مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی UCP600:

^۱ . International Standard Banking Practice (ISBP).

«هنگامی که بانک تأییدکننده اسناد ارائه شده را منطبق با شرایط اعتبار تشخیص دهد باید اسناد را پرداخت یا معامله کند و آن‌ها را به بانک گشاینده ارسال نماید».

مطابق با بندهای اخیر مشاهده می‌شود که ارسال اسناد مصرح در اعتبارنامه آن هم در برهه‌ای که بانک تعیین شده همان بانک تأییدکننده باشد و یا این که راجع به قبولی صریح تعهد به پرداخت موضوع اعتبار و معامله اسناد اقدام کرده باشد، در عداد وظایف بانک تعیین شده جای می‌گیرد.

نتیجه

با بررسی و کنکاشی که در این نوشتار صورت گرفت مشخص گردید، بانک تعیین شده حائز جایگاه مهمی در حوزه اعتبارات اسنادی به حساب می‌آید؛ با تدقیق در مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی UCP600 ملاحظه می‌شود که بانک پیش‌گفته از اختیارها و وظایف متعددی برخوردار است. اگرچه واضعان مقررات موصوف به طور مدون نسبت به تبیین دامنه آزادی عمل و اقتدار بانک تعیین شده اقدام ننموده ولی آنچه در این باره از اهمیت بالایی برخوردار است، نقشی است که در مقررات مزبور نسبت به بانک تعیین شده مورد شناسایی قرار گرفته است.

آنچه در تعیین جایگاه بانک تعیین شده در حوزه اعتبارات اسنادی مبنا قرار گرفته است، از یک سو به پذیرش صریح التزام به پرداخت مورد اعتبار و معامله اسناد و از ناحیه دیگر، به قرار گرفتن در کسوت بانک تأییدکننده منصرف می‌گردد. به عبارتی دقیق، تا زمانی که بانک تعیین شده در جایگاه بانک تأییدکننده قرار نگرفته باشد و همچنین راجع به قبولی صریح تعهد به تأدیه مورد اعتبار و معامله اسناد مبادرت ننموده باشد، هیچ‌گونه مسئولیتی متوجه بانک یادشده نمی‌گردد. بنابراین کنشگری این بانک در حوزه بررسی، دریافت، ارسال و ابلاغ اعتبار اسنادی جملگی در حوزه آزادی عمل وی جای می‌گیرد و از این حیث، هیچ‌گونه التزامی نسبت به پرداخت مورد اعتبار و یا معامله اسناد پیدا نمی‌کند.

با این مراتب، همین که بانک تعیین شده در خصوص قبولی صریح التزام به پرداخت موراعتبار و معامله اسناد مبادرت ورزد و یا در موردی که بانک یادشده همان بانک تأییدکننده باشد، اختیارهایی که وی در مواجهه با اعتبار اسنادی داشته، وصف تکلیف و تعهد به خود می‌گیرد و بنابراین از این حیث، حائز مسئولیت قلمداد می‌گردد. بدین سان، بانک موصوف مسئولیت می‌یابد تا نسبت به انطباق اسناد تسلیمی، ابلاغ و یا اعلام مغایرت اسناد به ذینفع، پرداخت مورد اعتبار و یا انجام معامله اسناد و همچنین ارسال اسناد ارائه شده به بانک گشایش‌دهنده اقدام لازم را معمول دارد. با این همه، جهت تبیین جایگاه بانک تعیین شده در حوزه اعتبار اسنادی ضرورت پیدا می‌کند که اختیارها و تکالیف نهاد یادشده جدای از تشتت و پراکندگی در مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی مورد احصاء قرار گیرد.

منابع

۱. اشمیتوف، کلابوم (۱۳۷۸)؛ حقوق تجارت بین‌الملل (ترجمه) اخلاقی، بهروز، انتشارات سمت، جلد دوم، چاپ اول، تهران.
۲. اعلائی فرد، محمدعلی (۱۳۹۴)؛ حقوق تجارت بین‌الملل، انتشارات جاودانه، جنگل، چاپ اول، تهران.
۳. امینی، عیسی و ابوترابی، سمانه (۱۳۹۳)؛ بررسی قواعد حاکم بر اعتبارات اسنادی بر مبنای یوسی. پی ۵۰۰ و یوسی. پی ۶۰۰، نشریه تحقیقات حقوقی آزاد، شماره ۲۴.
۴. بیات، مجید (۱۳۹۱)؛ بانک گشایش و تعیین شده، روابط، اختیارات، وظایف، نشریه بانک و اقتصاد، شماره ۹۱.
۵. تجاره، ابوذر (۱۳۹۶)؛ راهنمای جامع کاربردی اعتبارات اسنادی و روش‌های پرداخت بین‌الملل، انتشارات بامن، چاپ اول، تهران.
۶. رفیعی، محمدتقی (۱۳۸۷)؛ تحلیل حقوقی قرارداد گشایش اعتبار اسنادی در حقوق ایران، نشریه اندیشه‌های حقوق خصوصی، شماره ۱۲.
۷. رفیعی، محمدتقی (۱۳۹۱)؛ فرهنگ حقوقی مجد، انتشارات مجد، چاپ دوازدهم، تهران.

۸. ریچارد جی، دریس کول (۱۳۶۳)؛ نقش اعتبارنامه‌های تضمینی در تجارت بین‌الملل (ترجمه) محبی، محسن، مجله حقوقی، شماره ۱.
۹. زمانی فراهانی، مجتبی (۱۳۷۴)؛ خرید و واردات کالا با روش اعتبارات اسنادی، انتشارات فرنود، چاپ اول، تهران.
۱۰. سلطانی، محمد و لسانی، مهسا (۱۳۹۶)؛ معیارهای انطباق ارائه در حقوق اعتبارات اسنادی، نشریه تحقیقات حقوقی، شماره ۴.
۱۱. سماواتی، حشمت‌الله (۱۳۷۷)؛ حقوق معاملات بین‌المللی (نظری و کاربردی)، انتشارات ققنوس، چاپ اول، تهران.
۱۲. عمروانی، رحمان (۱۳۸۷)؛ روابط حقوقی طرفین اعتبارات اسنادی، نشریه فقه و حقوق، شماره ۶.
۱۳. عمید، حسن (۱۳۸۹)؛ فرهنگ فارسی عمید، انتشارات راه رشد، چاپ اول، تهران.
۱۴. قربانیان، حسین (۱۳۹۹۴)؛ حقوق اعتبارات اسنادی و ضمانت‌نامه‌های بانکی، انتشارات قانون و قلم، چاپ اول، شاهرود.
۱۵. کارولینا چمیلوسکا، مالگورزاتا (۱۳۸۹)؛ تحلیل ماهیت حقوقی اعتبار اسنادی تجاری: شاهد مثالی بر کاستی نظریه‌های سنتی حقوق تعهدات (ترجمه) بنیاسری، ماشاءالله، نشریه تحقیقات حقوقی، شماره ۵۲.
۱۶. کاشانی حصاری، محسن (۱۳۹۵)؛ اوصاف قرارداد گشایش اعتبار اسنادی، مجله مطالعات علوم سیاسی، حقوق و فقه، شماره ۲/۱.
۱۷. مافی، همایون و محسن‌زاده، احمد (۱۳۹۴)؛ مقایسه اعتبارات اسنادی تجاری و تضمینی در حقوق تجارت بین‌الملل، نشریه مطالعات حقوق تطبیقی، مقایسه اعتبارات اسنادی تجاری و تضمینی در حقوق تجارت بین‌الملل، شماره ۱.
۱۸. معین، مصطفی (۱۳۸۶)؛ فرهنگ معین، انتشارات ادنا، کتاب راه نو، چاپ چهارم، تهران.
۱۹. یانگ، گائوایکس و پی‌بوکلی، روس (۱۳۸۵)؛ ماهیت حقوقی ویژه و منحصر به فرد اعتبارات اسنادی: منشأ اعتبارات اسنادی و منابع آن (ترجمه) بنیاسری، ماشاءالله، نشریه مرکز امور حقوقی بین‌المللی معاونت حقوقی و امور مجلس ریاست‌جمهوری، شماره ۳۵.
20. Brand, R. (2000). *Fundamentals of International Business Transactions*, Springer Netherlands. 1-1371.
21. Buljevich, E. C. and Y. S. Park (2007). *Project Financing and the International Financial Markets*, Springer US. 1-302.
22. GUPTA, R. K. and H. GUPTA (2017). *CREDIT APPRAISAL & ANALYSIS OF FINANCIAL STATEMENTS: A HAND BOOK FOR BANKERS AND FINANCE MANAGERS*, Notion Press. 1-320.
23. Klinger, M., et al. (2008). *The Surety's Indemnity Agreement: Law and Practice, Tort Trial & Insurance Practice*, American Bar Association. 1-655.
24. Law, Jonathan, & Martin, Elizabeth A. (2002). *Oxford dictionary of law*. J. Law, EA Martin. [Fifth Edition]. Oxford: Oxford University Press. 1-551.
25. Mugasha, A. (2003). *The Law of Letters of Credit and Bank Guarantees*, Federation Press. 1-312.

The Role Of Nominated Bank In Letters Of Credit

Abstract

Letters of credit are considered as one of the methods of payment in international transactions, which is of great importance to international trade law. For the operation of the credit document process, several persons, including the applicant, beneficiaries and several banks, including the nominated bank, has acted. Thus, in order to understand the scope of authority of each of these activists, it is necessary to determine the scope of the powers and duties of these factors in a proper manner. In this regard, UCP600, issued by the International Chamber of Commerce in 2007, sets out a law regime around the above-mentioned credits. Thus, it was discovered in the UCP600 regulation that the authority of the nominated bank, depending on whether the acceptance of credit is confirmed, follows different forms. However, in this paper, the intention is to describe and analyze the position of the nominated bank in the field of documentary credits, in order to clarify clearly its authority.

Keywords: Letters of credit, Issuing bank, Nominated bank, Honour and, Negotiation.

